

UČNI NAČRT
PROGRAM WALDORFSKE OSNOVNE ŠOLE:

ROČNA DELA

KAZALO

1. OPREDELITEV PREDMETA IN SPLOŠNI CILJI PREDMETA.....	2
<u>2. VSEBINE PREDMETA PO TRILETJIH.....</u>	<u>7</u>
2.1. PRVO TRILETJE.....	7
2.2. DRUGO TRILETJE	16
2.3. TRETJE TRILETJE	21
<u>3. TEMELJNI STANDARDI ZNANJ PO TRILETJIH.....</u>	<u>28</u>
<u>4. MINIMALNI STANDARDI ZNANJ PO TRILETJIH.....</u>	<u>34</u>
4.1. PRVO TRILETJE.....	34
4.2. DRUGO TRILETJE	35
4.3. TRETJE TRILETJE	37

1. OPREDELITEV PREDMETA IN SPLOŠNI CILJI PREDMETA

»Ročna dela nam ponujajo priložnosti, da se povežemo z virom, da ustvarimo čudovite izdelke in da izkusimo proces izdelave. Otroci se zavedajo, kdaj jim je izdelek, ki so ga naredili, vseč in so zadovoljni.«

učiteljica ročnih del Rachel Magrisso

V waldorfskih šolah učenci in učenke že prvi šolski dan »okusijo« ročna dela. Rudolf Steiner je menil, da je zelo pomembno, da »otrok ve, da ima roki za delo«. Ni dovolj, da se le zaveda, da ima roki, zavedanje naj prežame izkušnja uporabe rok v koristne namene.

Poleg izkušnje o izvoru materialov, pletenja, kvačkanja, vezenja, šivanja, ... igrajo ročna dela pomembno vlogo v razvoju finomotoričnih spretnosti, notranjega miru in intelektualne jasnosti.

»Ročna dela so čas, ko so otroci nemoteno sami s seboj. Enako tudi odrasli. Ročna dela pomagajo mišljenju, sposobnostim presojanja (je vsak vbod dosleden, enak prejšnjemu, dovolj napet? Iščejo enakost in jasnost in za to dobivajo občutek. Med delom je prisotna harmonija, prostor se umiri ...«

učiteljica ročnih del Rachel Magrisso

»Nedavne nevrološke raziskave se nagibajo k potrditvi, da okretnost in spretnost finomotoričnih mišic, posebej mišic rok, spodbuja celični razvoj v možganih in tako krepi fizično sredstvo mišljenja. Na ta način se dokazuje delo zadnjih osemdesetih let v več stotih šolah sveta, ki delujejo po načelih waldorfske pedagogike, kjer že prvošolčki pletejo, še preden pišejo ali računajo ...«

»Nobena aktivnost osem- ali devetletnika ne vzbudi toliko pozornosti kot pletenje. Šolanje koncentracije ima vpliv na reševanje problemov v kasnejših letih.«

Eugene Schwartz: Knitting and Intellectual Development

Pri pouku ročnih del ni poudarek zgolj na spretnem in smiselnem delovanju rok. Roke ob ritmično ponavljajočih se gibih in vajah opravljajo pomembno nalogo, in sicer krepijo voljo, razvijajo sposobnosti presoje in logičnega mišljenja. Z rokami se izrazi srednji del človeškega bitja. Prehod med omenjenimi področji (volje, presoje in mišljenja) pa je kultiviranje občutij.

J. Piaget je zabeležil, da je razvijanje finomotorične spretnosti za razvoj inteligence otroka odločilnega pomena. Trdil je, da miselne operacije, ki jih izpeljemo pravilno, delujejo samo takrat – pripeljejo do resničnih misli, ne pa samo do kombinacij besed – ko so pripravljene s fizično dejavnostjo. Logične operacije, med katere sodijo zaključek, razsodba, dojetanje, so zgolj rezultat ponotranjanja in koordinacije delovanja.

Do enakega rezultata je v svojih raziskavah prišel tudi prof. Mattija Bergstroma s helsinške univerze. Miselno dejavnost pogosto označujemo z besedami: sledi mislim, razvozljaj problem, vse si zamešal, zberi se, zberi misli, ... Omeniti moramo tudi razliko med intelektualno vzgojo, ki je povsem nasprotna razvijanju mišljenja. Razum je usmerjen k dojetanju dejstev: delovanje v skladu z zunanjimi vplivi je razumsko dejanje. Razum skuša ustvariti soglasje z že obstoječim, znanim.

Nasprotno pa inteligenca ni usmerjena k dokončnemu, temveč razume, kar je v gibanju ali še v nastajanju. Inteligenco tako gradimo z dejavnostmi, aktivnostjo, z gibanjem in usposabljanjem ročne spretnosti.

»Ko učimo otroke plesti na pravi način in izdelujemo uporabne stvari ..., pogosto delujemo na njihovo mišljenje bolj močno kot takrat, ko jih učimo stvari, ki domnevno krepijo mišljenje. Včeraj sem že povedal, da je celo človeško bitje, ne le glava, logik. Če si boste to zapomnili, boste pravilno razumeli pomen vaj za ročno spretnost. To, da se fantje učijo plesti in podobnih spretnosti, ni samo kaprica. Ko roke delujejo na tak način, se gradijo sposobnosti, ki znatno povečajo in izboljšajo sposobnost presoje. To sposobnost najmanj vzpodbujamo, ko otroke učimo logičnih vaj.«

Rudolf Steiner

Nasprotja med rokodelstvom in ročnim delom, med zgoraj in spodaj, težkim in lahkim, svetlim in temnim, notranjim in zunanjim, so tvorne lastnosti, ki so osnova dejavnosti za otroke vseh starosti in se jih učijo tako dečki kot deklice. Namen tega dela je praktičen: otroci razvijajo svoje sposobnosti, prebujajo socialen čut in razumevanje za druge ljudi.

Spoštovanje osnovnega materiala in njegovega izvora ter ravnanje z dokončanimi izdelki ali z že izrabljenimi, starimi, uničenimi predmeti, so prvi koraki k osebni odgovornosti do okolja in iznajdljivosti. Najbolje je, da se pripravljalne spretnosti za rokodelstvo uvede z učnim načrtom.

Tudi v materialnem svetu se srečamo s spremembami. V današnji družbi, ki je velikokrat preveč usmerjena k čistoči, se morajo otroci igrati in raziskovati osnovne, najbolj navadne snovi, materiale in procese – dejavnosti. Mladostniki prav tako potrebujejo primeren izziv, ki jim bo pomagal, da si pridobijo praktične spretnosti, ki jim bodo koristile v praktičnem, vsakdanjem življenju. Hkrati bodo razvili moralno odgovornost do okolja (narave in človeka).

Kurikulum z dejavnostmi, ki so povezane s poukom pri glavni uri, in običajna ročna dela v nižjih ter višjih razredih lahko razvijemo, če šola zavestno sprejme možnosti, ki jih daje neposredno

okolje. Veliko potrebnega materiala lahko pridobiva iz osnovnih sredstev na šolskem zemljišču ali v okolici.

Učitelji poučujejo praktično umetniško oblikovanje pri učnih urah in tudi pri drugih predmetih v učnem načrtu. Otroci se npr. z volno srečajo že v vrtcu, ko spoznajo, kakšen je njen otip in vonj. V nižjih razredih se učijo o ovčereji, v višjih razredih pa morda preizkusijo barvanje volne z rastlinskimi barvami. Pri zgodovini in geografiji jih učitelji poučijo o tekstilni industriji z ekonomskega vidika. Ko se v srednji šoli seznanjajo s tkanjem in tehnologijo, imajo že veliko znanja o volni, njenih kvalitetah in lastnostih. Na podoben način jih učitelji poučijo tudi o lesu in lesarstvu, o rastlinskih vlaknih in drugih naravnih materialih.

V nižjih razredih naj bi otroci poleg formalnih ur ročnega dela imeli še mnogo priložnosti, da delajo z rokami pri čim več učnih urah. Uporabljali naj bi različne naravne materiale, kot na primer les, rastlinska vlakna, listje, lubje, glino, vodo, blago, papir in drugo. Praktično umetniško oblikovanje ni tako tipičen predmet za starostno dobo po 12., 13. letu, kot so drugi predmeti v učnem načrtu. Način poučevanja rokodelstva pa je značilen za to starost učencev. V srednjih šolah uvajajo praktično umetniško oblikovanje z različnimi dejavnostmi.

Pomemben poudarek pri tem predmetu je na:

- razvoju materialov, ki jih pridobimo iz živalskega sveta (rastlinski in mineralni);
- spoznavanju postopkov, kako se naravni material spremeni v predelanega (les, žaganje, skobljane deske ali papir);
- razvoju ročnih spretnosti, ročnih pripomočkov, orodja in strojev;
- poučevanju predmetov na način, ki je primeren za učenčevo stopnjo razvoja.

Tridimenzionalni prostor doživijo pri ročnih delih. Otroci pletejo rokavice in nogavice s petimi pletilkami in šivajo živali, kar zahteva jasno idejo o obliki živali, ko krojijo kroj (vzrok in

posledica sta jasno vidna). Veščino, ki so jo usvojili s križnim vbodom, razvijajo naprej s prepletanjem trakov, kot so se učili pri risanju form.

Ko izbiramo različne vsebine za različne starostne skupine, moramo upoštevati, kako bodo izdelki služili svojemu namenu. Umetniški način obdelave ni mogoč pri vsakem izdelku, a kljub temu ne smemo zanemariti prav umetniškega vtisa. Otrok naj izdelek vedno estetsko zaključi. Lepota mora biti obravnavana kot bistveni del življenja. Čut za lepoto moramo razvijati vsepovsod, saj je življenje prežeto z lepoto.

Nazadnje ne smemo podcenjevati samozavesti in veselje, ki nastaneta v otroku kot plod izdelave nečesa praktičnega in lepega, nečesa, kar je obrodilo sad veščine, ki jo je otrok usvojil. V starosti, ko so otroci pogosto pasivni potrošniki, je lahko pletenje vpliven način, ki prinese pomen v otrokovo življenje.

Cilj pouka ročnih del je urjenje ročnih spretnosti. Vsi otroci se učijo pletenja in šivanja, uporabe osnovnih orodij za ročna dela (škarje, noži, lepila, niti, ...) in dela z različnimi materiali. Otroci izdelujejo uporabne predmete, kot so etuiji za flavto, prijemalke za lonce, mreže na nakupovanje ... Šolanje finomotorike, koordinacije v povezavi z umetniškim in praktičnim elementom, zagotavlja osnovo za kasnejšo praktično inteligenco.

Ročna dela v 7., 8. in 9. razredu pridobijo element umetniškega in enako je tudi z lesorestvom; učenci izdelajo uporabne predmete z umetniško vrednostjo. Iz lesa izdelajo solatne krožnike, svečnike, stojala za razglednice. Za izdelavo igrache, ki ima gibljive dele, je potrebno osnovno razumevanje mehanike, s pomočjo katere razumemo, kako stvar deluje in jo sploh lahko načrtujemo. Design vključuje uporabnost in estetski izgled.

2. VSEBINE PREDMETA PO TRILETJIH

2.1. Prvo triletje

2.1.1. PRVI RAZRED

Poglavitna naloga v tem razredu je, da učitelj ustvari igriv in umetniški prehod od igre k delu oziroma uvede razliko med njima s pomočjo pesmice, zgodbice, s pomočjo ritma. Dečki in deklice se v začetku učijo s posnemanjem učitelja. Ob tem se razvija budnost otrok in ročna spretnost obeh rok, kar prebuja in razvija otroške umske sposobnosti. To se zgodi ob transformaciji enodimenzionalnega elementa (niti), ki postane dvodimenzionalen kos pletenine, ta pa ima tridimenzionalno funkcijo. Učenci ob tem začno razvijati oblikovanje v praksi, s primernimi barvami in enostavnimi oblikami. Pri pouku ročnih del spodbujamo čut za vonj (nepredena volna, vosek, ...), čut za tip (bombažna in volnena nit, blago, nepredena volna, vosek, povoščen papir, svilen papir, ...), čut za ravnotežje (levo, desno, zgoraj, spodaj, svetlo, temno, ...), čut za vid (od nežne bele do vseh mavričnih barv). Otroci se srečujejo s procesom dela, ko se učijo, kako npr. spredemo nepredeno volno v nit, do prepletanja teh niti, da nastane nežno blago – filc, iz katerega naredimo torbico, denarnico, ... Nastanek lepega uporabnega ali okrasnega izdelka otroke čudi in radosti. S tem krepimo voljo in veselje do dela.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
SPOZNAVANJE NARAVNIH MATERIALOV IN OBLIKOVANJE IZDELKOV IZ NJIH			
Prstne igre	Prstne igre	Miška kašo kuhala, ... Teka, teka mravljica, kje je njena hišica, ... - S pomočjo teh iger otroci prebudijo zavest svojih rok in prstov.	Slovenščina
	Prstne igre z bombažno nitjo	Čudežni voz, muha, zvezda, ...	
Oblikovanje nepredene volne	Slikanje na filc z nepredeno volno	Nepredeno volno nežno povlečejo in jo nanašajo na košček polsti -filca in oblikujejo poljubne motive, vezane na letni čas.	Likovna vzgoja
	Predenje niti iz nepredene volne	Iz kosma nepredene volne učenci sukajo nit tako, da se ta ne pretrga.	Spoznavanje narave
	Oblikovanje ovčke, punčke, zajčka, ptička, metuljčka iz nebarvane in barvane nepredene volne	Oblikovanje debelejšega traku iz nepredene volne, na sredini naredijo voz, okoli njega narahlo navijejo nov kos nepredene volne in oblikujejo kroglico za telo. S prstki nežno iz vozla izvlečejo ušesa. Podobno oblikujejo ostale izdelke.	Likovna vzgoja

	Tkanje iz niti iz nepredene volne	Na lesen ali kartonast okvir napnemo niti in z volneno nitjo prepletamo niti, da nastane blago. Blago lahko podložimo in sešijemo torbico, ...	
Oblikovanje volnene niti	Sukanje volnene niti	Iz volnene niti s sukanjem oblikujemo pasove (za nošenje lesenega meča ob praznovanju praznika žetve – mihaelovega).	Mihaelovo
Oblikovanje bombažne niti	Spletanje »črvička« iz bombažne niti	S pomočjo prstov oblikovanje zanke; zanke nizajo eno za drugo, da nastane čvrsta vrv, ki jo lahko v eni potezi podremo.	
		Spletanje bombažne vrvice za vrečko za klobke niti.	
	Spletanje čudežne vrvice iz bombažne niti	S pomočjo prstov oblikujemo dve zanki, ki se prepletata. Vrvici sta različnih barv. Nastane še čvrstejša nit, ki jo lahko v eni potezi podremo.	
	Izdelovanje kolebnice iz treh čudežnih vrvic	Pletenje kitke iz 3, 2 in pol otroško dolgih sežnjev čudežnih vrvic, na začetku in koncu čvrsti vozli, nastane kolebnica.	Športna vzgoja
	Izdelovanje vrvice za vrečko za ročna dela	Izdelava dveh otroških sežnjev dolge čudežne vrvice za vrečko za ročna dela.	
	Načrtovanje	Risanje »potk« – sledi niti na vrečki za ročna dela	Likovna vzgoja

Ročno šivanje	Krašenje vrečke za izdelke ročnih del	Z enostavnimi vbodi okrasimo belo platno z barvasto bombažno nitjo. Začnemo s temnejšimi toni in svetlimo navzgor. Vrečke strojno zašijejo starejši učenci, starši ali učitelji. V vrečko vpeljemo čudežno vrvico in z njo vrečko stisnemo.	Likovna vzgoja
Cof	Izdelovanje cofa	Prek treh prstov navijemo bombažno nit vsaj šestkrat, prerežemo na eni strani, cof učvrstimo na sredini z enim delom nitke, drug del pa povlečemo skozi sredinski del. Nato z novo nitko ta del ovijemo in oba dela te nitke povlečemo skozi sredinski del.	
	Ročno šivanje vrečke za shranjevanje klobke niti	Rob urezanega blaga za vrečko zalikamo z nohtom, z bucikami robove pripnemo, z enostavnim šivom pa zašijemo. »Črvička« prišijemo v notranji del vrečke, ki jo otrok pri svojem delu nosi za vratom.	

Možne vsebine za dodatno delo:

Trganke iz svilenega papirja, izdelava zvezd iz povoščenega papirja, oblikovanje iz čebeljega voska, vse v povezavi z letnimi časi, prazniki in glavnimi urami.

2.1.2. DRUGI RAZRED

V drugem razredu utrjujemo znanje prvega razreda in otroci, ki dela iz prvega razreda še niso dokončali, svoj izdelek dokončajo. Tema drugega razreda je pletenje. Otroci si iz lesenih palic naredijo prve pletilke. Naučijo se nasnuti petlje na pletilke, pletenja desnih petelj in krajne petlje. Učijo se s pomočjo ritma, pesmic, zgodbic. Otroci doživijo cel proces nastajanja izdelka, krepijo voljo, saj je potrebno kar veliko truda, da je izdelek pravočasno končan, lep in natančno izdelan.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
PLETENJE			
Ponovitev	Spletanje čudežne vrvice	Izdelava pasu za nošenje lesenega meča ob prazniku žetve.	Spoznavanje narave
Pletenje	Izdelovanje lastnih lesenih pletilk	Žaganje 6–mm lesene palice na 30 cm kose, šiljenje konic, brušenje z grobim in finim smirkovim papirjem, voskanje z naravnim čebeljim voskom in gladenje z bombažno krpico.	
	Previjanje volne v manjše klobke	Iz večjih klobk previjemo volno v manjše klobke.	
	Nasnutje petelj na pletilko	Uporabimo debelo naravno ovčjo volno in nizamo petlje na leseno pletilko.	
	Pletenje desnih petelj	»Vbodem, ovijem, pretaknem, spustim« – to otroke vodi skozi proces pletenja.	

	Krajna petlja	Zadnje petlje ne popletemo, nit, s katero pletemo, damo pred petlje, zadnjo samo prenesemo na desno pletilko.	
	Snemanje petelj na koncu vrste	Zadnjo vrsto pletenja zaključimo s snemanjem petelj ene prek druge, dokler ne popletemo vseh.	
	Izdelava pletene odevjice	Nasnujemo 16 petelj, pletemo 16 vrst.	
	Oblikovanje odevjice	Oblikujemo uporabne ali okrasne izdelke: palčka, mucko, kokoš, petelina, piščanca, ...	Likovna vzgoja
	Pletenje levih petelj	»Vbodem, ovijem, pretaknem, spustim« – to otroke vodi skozi proces pletenja levih petelj.	
	Načrtovanje	Risanje šala in izbira barv	
	Izdelovanje šala	Nasnujemo petlje, pletemo šal, izmenjaje desne in leve petlje.	

Možne vsebine za dodatno delo:

Oblikovanje čebeljega voska, zgibanje zvezd iz povoščenega papirja, oblikovanje in slikanje z nepredeno volno.

2.1.3. TRETJI RAZRED

Ko so učenci pri pletenju desnih in levih petelj z obema rokama dovolj spretni, lahko začno s kvačkanjem. Poudarek se zdaj prenese na dominantno roko in celo na dominantno stran telesa. Izmenjava med verižno in visoko petljo ima harmonizirajoč učinek na otroški temperament. Naučimo se kvačkati verižne petlje, nato kvačkamo polgoste petlje.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
KVAČKANJE			
Ponovitev	»črviček«	Ponovitev kvačkanja verižnih petelj s prsti.	
Kvačkanje z volno	Verižna petlja	Kvačkanje verižnih petelj s kvačko. Vrvico prepletamo v kitko za pas za nošenje lesenega meča za praznik žetve.	Mihaelovo
	Polgoste petlje	Verižnim petljam dodamo v drugi vrsti polgoste. Kvačkanje »odejic«, iz katerih lahko naredimo razredno volneno odejo za posebne priložnosti.	
	Načrtovanje	Risanje etuija za flavto in izbira barv	Likovna vzgoja

	Kvačkanje etuija za flavto iz debele barvaste volnene niti	Nasnujemo 10–12 verižnih petelj, nato kvačkamo eno vrsto polgostih petelj, dodamo 1 petljo za višino in kvačkamo krožno. Vsakih 6 vrst zamenjamo barvo, začnemo s temnejšimi in svetlimo navzgor. Etui sestavlja 6–7 barv, ki sestavljajo barvno lestvico.	Likovna vzgoja, glasbena vzgoja.
	Kvačkanje pokrovčka za etui in gumbnice	Iz petelj na zadnji strani etuija nadaljujemo kvačkanje in postopno ožimo, na koncu naredimo zanko iz verižnih petelj	
	Robljenje etuija za flavto	Gornji rob etuija in pokrovčka obkvačkamo z volno druge barve.	
	Izdelava gumba	Iz verižnih in polgostih petelj izdelamo gumb.	
	Čudežna vrvica	Izdelamo čudežno vrvico, ki jo prišijemo v etui. Pri pouku glasbene vzgoje nosi otrok etui okoli vratu.	
Kvačkanje z bombažno nitjo	Kvačkanje prijemalke za vroče lonce	Nasnutje verižnih petelj, dodajanje ene petlje za višino, polgoste petlje, robljenje z drugo barvo, zanka za obešanje.	Likovna vzgoja
	Načrtovanje	Risanje mreže za žogo; učenci sami izberejo barve.	

	Mreža za žoge	Na kovinski obroček nasnujemo 32 petelj, v vsaki vrsti dodamo novo verižno petljo in jih nizamo v krogu. Tako kvačkamo do 17. vrste, nato ne širimo. Trikrat zamenjamo barvo. Ojačamo zadnjo vrsto, vrečko stisnemo s čudežno vrvico, okrašeno s cofi.	Likovna vzgoja, športna vzgoja
--	---------------	--	-----------------------------------

Možne vsebine za dodatno delo:

Oblikovanje naravnega čebeljega voska ali gline, zgibanje zvezd iz povoščenega papirja, trganke ali rezanke iz svilenega papirja, transparentne slike na pavs papir. Kvačkanje torbic, peresnic in etuijev iz bombažne niti.

2.2. Drugo triletje

ČETRTI RAZRED

Učenci najprej spletejo ali skvačkajo kapo za na glavo, z lastno ustvarjalnostjo izoblikujejo ročno lutko. Tehnike, ki se jih naučijo, uporabijo kasneje drugje. Risanje form, ki poteka od prvega do tretjega razreda, razvija otrokove oblikovne sposobnosti.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
PLETENJE KAPE			
Pletenje žogice	Načrtovanje	Risanje načrta za žogo in izbira barv.	Geometrija
	Pletenje levih in desnih petelj	Pletenje žogice, menjaje eno vrsto leve, eno vrsto desne petlje.	Športna vzgoja, evritmija
		Menjavanje barv.	
		Krajna petlja.	
		Zaključevanje zadnje vrste.	
	Šivanje in polnjenje	Šivanje žogice po daljšem robu in polnjenje z nepredeno volno.	
Pletenje kape	Načrtovanje	Risanje načrta za kapo in izbira barv.	Likovna vzgoja
		Merjenje obsega glave.	Matematika

	Pletenje levih in desnih petelj	Preračunavanje števila petelj za kapo. Nasnutje petelj.	Matematika
		Pletenje desnih petelj v višini dveh/treh prstov.	
		Menjavanje barve.	
		Pletenje levih in desnih petelj, menjaje eno vrsto levih, eno vrsto desnih, krajna petlja. Pletenje v višini dveh/treh prstov.	
		Menjavanje barve.	
		Pletenje levih in desnih petelj, na štirih mestih popletanje desnih zasukanih petelj skupaj, dokler ne popletemo vseh.	
	Izdelava cofa	Izdelamo okrogel cof iz ustreznih barv	Likovna vzgoja
	Šivanje kape	Kapo po krajših dveh robovih sešijemo skupaj, prišijemo še cof.	

Možne vsebine za dodatno delo:

Kapa za punčko, brezrokavnik, enostaven pullover, ...

2.2.2. PETI RAZRED

Posebna tehnika, ki zelo pomaga pri razvoju otrok te starosti, je križni vbod pri vezenju. S simetrijo, barvo in formo križni vbod otrokom pomaga, da razvijejo samozaupanje in notranjo trdnost v začetnem obdobju pridobivanja neodvisnosti. Pri učencih se prebuja razumevanje za oblikovanje, ki je smiselno povezano z namembnostjo predmeta. Križni vbod nadgradimo s prepletanjem in kitami raznih vrst.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
VEZENJE S KRIŽNIM VBODOM			
Vezenje s križnim vbodom	Križni vbod	<ul style="list-style-type: none">– Spoznavanje lastnosti križnega vboda, šivanje na licu v diagonalni smeri, na zadnji strani pa naravnost, prepletanje niti.	Risanje form, nordijska mitologija
	Stramin	Spoznavanje materiala, ki je podlaga za vezenje. Preštevanje luknjic in risanje križnih vbodov. Robljenje stramina kot zaščita pred paranjem.	Gospodinjstvo
	Načrtovanje	Risanje načrta končnega izdelka in izbira skladnih barv.	Likovna vzgoja

	Križni vbod in nit	Prvi križni vbodi na vajenici, iz katere nastane blazinica za šivanke in bucike. Pomembno je, da vsak šiv posebej dokončamo in da je vezenje tako spredaj kot zadaj urejeno in natančno.	
	Vezenje	Vezenje križnega vboda.	
	Menjavanje barv	Menjavanje barv s pošivanjem pod tremi šivi, da se vezenje ne more razparati.	
	Robljenje	Robljenje stramina na zadnjo stran izvezenega.	
	Podlaganje in ročno šivanje	Podlaganje z blagom, zapenjanje z bucikami, ročno šivanje podlage na izvezen stramin s treh strani.	
	Polnjenje z nepredeno naravno volno	Polnjenje blazinice z nepredeno naravno volno. Ročno šivanje še četrte stranice izvezenega stramina.	
	Čudežna vrvica	Prepletanje čudežne vrvice iz skladnih barv za obrobljanje blazinice, nato šivanje vrvice na robove blazinice.	
	Vezenje večjega kosa stramina	Po istem postopku vezenje večjega kosa stramina.	

Možne vsebine za dodatno delo:

Izdelava ovitka za knjige, blazinice za bucike, tulca za flavto, torbic vseh vrst, peresnice, blazine, makrame prepletene zapestnice iz nitk, ...

2.2.3. ŠESTI RAZRED

Pri učencih te starosti se pojavi potreba po harmoniji. Zdi se, da počivajo v sebi. Nova tehnika, ki se je učijo in je v skladu z napisanim, je pletenje v krogu s petimi pletilkami. V naslednjih dveh letih bodo otroci izdelali rokavice in nogavice, kot si jih bodo sami zamislili.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
PLETENJE			
Pletenje volnene nogavice	Načrtovanje	Risanje načrta nogavice, izbira barv volne po lastni želji. Vzorce volne prilepimo na načrt.	Likovna vzgoja
	Pletenje	Nasnutje petelj, pletenje dveh levih in dveh desnih petelj (rebrast vbod).	
		Pletenje s petimi pletilkami v rebrastem vbodu.	
		Oblikovanje pete (gladko pletenje).	Geometrija
		Pletenje stopala v gladkem pletenju.	
		Izdelava prstnega dela nogavice s snemanjem petelj.	
	Šivanje	Zaključevanje nogavice, pošitje niti.	
	Poročilo o delu	Razmislek o fazah dela, samostojen zapis in ilustracija.	Slovenščina

Dodatno delo:

Pletenje palčnikov, dodatnega para nogavic, otroških copatkov, ...

2.3. Tretje triletje

2.3.1. SEDMI RAZRED

V skladu s psihološkim razvojem otrok, ki so dosegli obdobje predpubertete, je pri tem predmetu zanje koristno, da izdelujejo oblačila ali tridimenzionalne izdelke, ki imajo človeško ali živalsko obliko (živali ali punčke, ki jih samostojno oblikujejo in ukrojijo). Pomemben vidik tega dela je, da učenci svojo pozornost preusmerijo navzven (to namreč odgovarja otrokovim prvim poskusom, da bi svoje notranje bitje izrazili navzven), ob polnjenju in oblikovanju.

Ker otroci rastejo in postajajo težji, je njihova pozornost usmerjena k nogam. Tako lahko zdaj oblikujejo copate, ob tem pa jih barvno krasijo tako, da to odgovarja njihovi funkciji.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
ŠIVANJE ŽIVALI IZ BLAGA IN PUNČKE IZ CUNJ			
Živali iz blaga	Načrtovanje	Učenci po lastni izbiri narišejo žival, ki jo bodo izdelali iz blaga.	Biologija, likovna vzgoja
	Izdelava kroja iz lastne risbe živali	Učenci iz ploske risbe ustvarijo tridimenzionalno figuro.	Geometrija, likovna vzgoja
	Blagoznanostvo	Ekonomična izraba tkanine in spoznavanje tkanih naravnih materialov.	Gospodinjstvo
	Polaganje kroja	Polaganje kroja na tkanino, spoznavanje smeri tkanine.	
	Ročno šivanje	Zavestno učenje raznih vrst šivov (vbodov).	Gospodinjstvo

	Polnjenje in oblikovanje	Z nepredeno naravno volno in žico žival oblikujemo in postavimo na noge.	
	Oblikovanje	Narejeno žival primerjamo z resnično živaljo in jo dokončamo (ušesa, griva, rep, brki, ...)	Biologija (zoologija)
	Poročilo o delu	Razmislek o fazah dela, samostojen zapis in ilustracija.	Slovenščina

Možne vsebine (dodatno delo):

Izdelava punčke iz cunj: natančna izdelava glave iz nepredene volne, prevlečene z bombažnim trikojem. Kvačkanje las. Vezenje oči in ust na obrazu. Izdelava trupa, rok in nog, ki jih šivamo ročno iz trikoja in polnimo z nepredeno naravno volno. Predvsem smo pozorni na izdelavo vratu, ki mora biti trden in pokončen. V tem delu se človek loči od živali. Izdelava dlani in stopal. Izdelava oblačil.

Izdelava ročne lutke, živali za bratca ali sestrico.

Izdelava torbic, etuijev iz blaga.

2.3.2. OSMI RAZRED

Ko se učenci telesno vse bolj razvijajo, lahko učitelji zavedanje o telesu usmerijo k izdelavi oblačil: izdelujejo lahko kratke hlače, bluže, srajce in telovnike. Učenci naj bi sami načrtovali svoja oblačila, razširili naj bi znanje o materialih in ga zabeležili.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
IZDELOVANJE COPAT IZ POLSTI (FILCA)			
Izdelovanje copat	- Načrtovanje	Izdelava risb obuvala in izbira barv.	
	Izdelava polsti (filca)	- Iz nepredene naravne volne in milnice učenci lastnoročno izdelajo blago.	Kemija, fizika
	Načrtovanje in izdelava kroja	Po lastnih stopalih narišejo vsak svoj kroj za obuvala. Kroj izrežejo in pomerijo.	Geometrija
	Polaganje kroja in krojenje	Polaganje kroja na blago v smeri tkanine??? ne glede na smer tkanine???? in rezanje blaga.	
	Ročno šivanje	Izdelava zgornjika in obrobe. Krašenje zgornjika (vezenje s svileno nitjo; razni vezilski vbodi, ki nakazujejo funkcijo predmeta).	Likovna vzgoja

	Ročno šivanje	Podlaganje zgornjika z bombažno tkanino, ročno šivanje.	
	Sferično oblikovanje	Sferično oblikovanje zgornjika: zgornjik prilagodimo nogi.	Geometrija
	Ročno šivanje	Izdelava podplata iz več slojev.	
	Sestavljanje delov	Oblikovan in izdelan zgornjik združimo s podplatom. Razlikujemo in prilagodimo desno in levo obuvalo.	
	Ročno šivanje	Usnjen zunanji podplat prišijemo na obuvalo.	
	Poročilo o delu	Razmislek o fazah dela, samostojen zapis in ilustracija.	Slovenščina

Možne vsebine (dodatno delo):

Izdelava torbice, brezrokavnika, kape, peresnice iz filca. Izdelava malih predmetov iz usnja. Ročno šivanje predpasnika ali kratkih hlač.

2.3.3. DEVETI RAZRED

S puberteto ali »zemeljsko zrelostjo« učenci pridobijo notranje razumevanje razmerja med vzrokom in posledico; pojavi se potreba, da bi razumeli mehanično delovanje. Zdaj lahko začno uporabljati mehanične šivalne stroje, vendar morajo za pravilno uporabo razumeti njihovo zgradbo in delovanje. S šivalnim strojem učenci vadijo koordinacijo med ritmom nog (izražajo voljo) in spretnostjo rok (izražajo čustva) ter pozornostjo (izraža mišljenje).

Znanje o materialih se poglobi. Učenci nova spoznanja zabeležijo v zvezke, na delovne liste ali spravijo v mape, projekte itn. Poudarek je na različnih kvalitetah in uporabi blaga, s čimer se učenci bolj zavedajo sprememb materialov med izdelavo. Pomembno je tudi znanje o vzdrževanju tkanine, kot je pranje, likanje, kemično čiščenje, poznavanje razlike med naravnimi in sintetičnimi vlakni. To vsebino skuša učitelj povezati s temo o higieni in hranjenju, ki se obravnava pri glavni uri.

Za pouk izbere učitelj nekaj izmed spodaj zapisanih Predlaganih dejavnosti. Primerne naj bodo za učence kot posameznike in razred kot celoto.

Sklop	Vsebina	Predlagane dejavnosti	Medpredmetna povezava
STROJNO ŠIVANJE			
Šivalni stroj na nožni pogon	Spoznavanje šivalnega stroja na nožni pogon	– Slepo šivanje na papir, brez niti, spoznavanje mehanskih prenosov, sinhronizirano delovanje rok in nog, šivanje ravnih in krivih linij.	Zgodovina, fizika
	Spoznavanje materialov (blagoznanostvo)	Spoznavanje pridobivanja naravnih in umetnih vlaken, tkanja; spoznavanje namembnosti različnih tkanin.	Kemija, biologija, gospodinjstvo

	Priprava šivalnega stroja na nožni pogon	Vdevanje zgornje in spodnje niti.	
	Strojno šivanje	Šivanje ravnih in krivih šivov.	
Izdelava vreče za šiviljski pribor	Enostavno krojenje	Krojenje vreče za šiviljski pribor.	
	Strojno šivanje	Šivanje enostavnega šiva, dvojnega šiva, robljenje.	
Izdelava predpasnika	Merjenje in krojenje	Merjenje telesa in krojenje lastnega predpasnika.	
	Strojno šivanje	Šivanje preko bucik, likanje, izdelava in zaključki trakovi.	
	Likanje	Likanje in oblikovanje.	
Izdelava blazine	Načrtovanje	Izbira blaga po lastni želji.	
	Krojenje	Krojenje notranje in zunanje blazine.	
	Strojno šivanje	Šivanje dvojnih šivov in robov.	
	Polnjenje	Polnjenje notranje blazine z nepredeno naravno volno.	
	Strojno šivanje	Kako zašijemo polnjeno blazino?	
	Likanje	Likanje in oblikovanje blazine.	
	Poročilo o delu	Razmislek o fazah dela, samostojen zapis in ilustracija.	Slovenščina
Skrb za oblačila	Vzdrževanje oblačil	Pranje, likanje, kemično čiščenje.	Gospodinjstvo

Možne vsebine (dodatno delo):

Hitri učenci izdelajo enostavno oblačilo, možnosti: dolge ali kratke hlače, kimono, bluza s kimono rokavi, krilo.

3. TEMELJNI STANDARDI ZNANJ PO TRILETJIH

3.1. Prvo triletje

3.1.1. Prvi razred

Učenci:

- ✓ zavestneje uporabljajo prste in roke za delo,
- ✓ s pomočjo volnene ali bombažne niti sledijo navodilom,
- ✓ znajo sprestiti daljšo nit iz nepredene volne,
- ✓ znajo splesti daljšega »črvička«,
- ✓ znajo splesti daljšo čudežno vrvico,
- ✓ znajo uporabljati šivanko za šivanje enostavnih vbodov,
- ✓ razlikujejo med temnejšimi in svetlejšimi barvami.

3.1.2. Drugi razred

Učenci:

- ✓ znajo nasnuti petlje na pletilke,
- ✓ znajo plesti desne in leve petlje,
- ✓ znajo poplesti krajno petljo,
- ✓ znajo zaključiti pletenje s popletanjem petelj,
- ✓ poglobijo znanje o barvnem skladju.

3.1.3. Tretji razred

Učenci:

- ✓ znajo kvačkati verižne petlje s kvačko,
- ✓ znajo dodajati eno petljo za višino nove vrste,
- ✓ znajo kvačkati polgoste petlje,
- ✓ znajo kvačkati v krogu in ne da bi zamenjali smer,
- ✓ znajo zamenjati barvo niti,
- ✓ znajo skvačkati obrobo,
- ✓ znajo skvačkati gumb in gumbnico,
- ✓ natančno štejejo petlje pri kvačkanju mreže za žogo,
- ✓ ne obračajo smeri kvačkanja, sledijo smeri,
- ✓ znajo utrditi zadnjo vrsto mreže za žogo z obrobo.

3.2. Drugo triletje

3.2.1. Četrty razred

Učenci:

- ✓ narišejo načrt za pleteno žogo in izberejo skladne barve,
- ✓ spletejo žogico, menjaje eno vrsto leve, eno vrsto desne petlje,
- ✓ samostojno zamenjajo barvo pri pletenju,
- ✓ znajo poplesti krajno petljo,
- ✓ zaključijo zadnjo vrsto s popletanjem desnih zasukanih petelj,
- ✓ zašijejo žogico po daljšem robu in jo napolnijo z nepredeno volno,
- ✓ narišejo načrt za kapo in izberejo skladne barve,

- ✓ zmerijo si obseg glave,
- ✓ preračunajo število petelj za kapo,
- ✓ nasnujejo petlje,
- ✓ pletejo desne petlje v višini dveh/treh prstov,
- ✓ pletejo leve in desne petlje, menjaje eno vrsto levih, eno vrsto desnih,
- ✓ na štirih mestih popletajo desne zasukane petlje skupaj, dokler ne popletejo vseh,
- ✓ izdelajo okrogel cof iz ustreznih barv.
- ✓ kapo po krajših dveh robovih sešijejo skupaj in prišijejo cof.

3.2.2. Peti razred

Učenci:

- spoznajo lastnosti križnega vboda, šivanje na licu v diagonalni smeri, na
- zadnji strani pa naravnost, prepletanje niti,
- ✓ spoznajo material, ki je podlaga za vezenje,
- ✓ znajo zarobiti stramin, da ga zaščitijo pred paranjem,
- ✓ narišejo načrt končnega izdelka in izberejo skladne barve,
- ✓ znajo pravilno vesti križni vbod,
- ✓ znajo zamenjati barvo, da se vezenje ne more razparati,
- ✓ znajo prišiti stramin na zadnjo stran izvezenega,
- ✓ znajo podložiti vezenje z blagom, ga zapeti z bucikami, ročno prišiti podlago na izvezen stramin s treh strani,
- ✓ znajo napolniti blazinico z nepredeno naravno volno in ročno zašiti še četrto stranico izvezenega stramina,
- ✓ s čudežno vrvico znajo obrobti blazinico in vrvico prišiti na robove blazinice; po istem postopku znajo izvesti večji kos stramina.

3.2.3. Šesti razred

Učenci:

- ✓ narišejo načrt nogavice,
- ✓ samostojno izberejo barve volne,
- ✓ nasnujejo petlje, pletejo dve levi in dve desni petlji (rebrast vzorec),
- ✓ pletejo s petimi pletilkami v rebrastem vzorcu,
- ✓ oblikujejo peto (gladko pletenje),
- ✓ pletejo stopalo v gladkem pletenju,
- ✓ izdelajo prstni del nogavice s snemanjem petelj,
- ✓ zaključijo nogavico s pošitjem niti,
- ✓ razmislijo o fazah dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

3.3. Tretje triletje

3.3.1. Sedmi razred

Učenci:

- ✓ po lastni izbiri narišejo žival, ki jo bodo izdelali iz blaga,
- ✓ iz ploske risbe ustvarijo tridimenzionalno figuro,
- ✓ ekonomično izrabijo tkanino,
- ✓ položijo kroj na tkanino,
- ✓ spoznajo smer tkanine,
- ✓ se zavestno naučijo raznih vrst šivov (vbodov),
- ✓ z nepredeno naravno volno in žico žival oblikujejo in postavijo na noge,

- ✓ narejeno žival primerjajo z resnično živaljo,
- ✓ žival dokončajo (ušesa, griva, rep, brki, ...),
- ✓ razmislijo o fazah dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

3.3.2. Osmi razred

Učenci:

- ✓ narišejo načrt obuvala in izberejo barve,
- ✓ znajo izdelati filc iz nepredene volne in milnice,
- ✓ znajo narisati vsak svoj kroj za obuvala,
- ✓ znajo kroj pomeriti,
- ✓ znajo položiti kroj na blago ne glede na smer tkanine in blago odrezati,
- ✓ znajo izdelati zgornjika in obrobe,
- ✓ znajo lično okrasiti zgornjika,
- ✓ znajo podložiti zgornjik z bombažno tkanino in ga ročno zašiti,
- ✓ znajo sferično oblikovati zgornjik,
- ✓ znajo izdelati podplat iz več slojev,
- ✓ znajo oblikovan in izdelan zgornjik združiti s podplatom,
- ✓ razlikujejo desno in levo obuvalo,
- ✓ znajo prišiti usnjen zunanji podplat na obuvalo,
- ✓ razmislijo o fazah dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

3.3.3. Deveti razred

Učenci:

- spoznajo mehanske prenose šivalnega stroja,
- spoznajo slepo šivanje na papir, brez niti,

- uskladijo delovanje rok in nog, šivanje ravnih in krivih linij,
- ✓ spoznajo pridobivanje naravnih in umetnih vlaken,
- ✓ spoznajo proces tkanja,
- ✓ spoznajo namembnosti različnih tkanin,
- ✓ znajo vdeti zgornjo in spodnjo nit v šivalni stroj,
- ✓ znajo šivati ravne in krive šive,
- ✓ znajo ukrojiti vrečo za šiviljski pribor,
- ✓ znajo strojno šivati enostaven in dvojni šiv,
- ✓ znajo robiti blago,
- ✓ znajo zmeriti lastno telo in ukrojiti predpasnik po lastnih merah,
- ✓ znajo polikati robove ter izdelati in zaključiti trakove,
- ✓ izberejo si blago po lastnem okusu,
- ✓ znajo ukrojiti notranjo in zunanjo prevleko za blazino,
- ✓ znajo napolniti notranjo blazino z nepredeno naravno volno,
- ✓ znajo zašiti napolnjeno blazino,
- ✓ znajo zlikati in oblikovati zašito prevleko za blazino,
- ✓ znajo ubesediti faze dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

4. MINIMALNI STANDARDI ZNANJ PO TRILETJIH

4.1. Prvo triletje

4.1.1. Prvi razred

Učenci:

- ✓ zavestneje uporabljajo prste in roke za delo,
- ✓ s pomočjo volnene ali bombažne niti sledijo navodilom,
- ✓ znajo sprestiti daljšo nit iz nepredene volne,
- ✓ znajo splesti daljšega »črvička«,
- ✓ znajo uporabljati šivanko za šivanje enostavnih vbodov,
- ✓ razlikujejo med temnejšimi in svetlejšimi barvami.

4.1.2. Drugi razred

Učenci:

- ✓ znajo nasnuti petlje na pletilke,
- ✓ znajo plesti desne petlje,
- ✓ znajo poplesti krajno petljo,
- ✓ znajo zaključiti pletenje s popletanjem petelj,
- ✓ poglobijo znanje o barvnem skladju.

4.1.3. Tretji razred

Učenci:

- ✓ znajo kvačkati verižne petlje s kvačko,
- ✓ znajo dodajati eno petljo za višino nove vrste,
- ✓ znajo kvačkati polgoste petlje,
- ✓ znajo kvačkati v krogu in ne da bi zamenjali smer,
- ✓ znajo zamenjati barvo niti,
- ✓ natančno štejejo petlje pri kvačkanju mreže za žogo,
- ✓ ne obračajo smeri kvačkanja, sledijo smeri.

4.2. Drugo triletnje

4.2.1. Četrtni razred

Učenci:

- ✓ narišejo načrt za pleteno žogo in izberejo skladne barve,
- ✓ spletejo žogico, menjaje eno vrsto leve, eno vrsto desne petlje,
- ✓ samostojno zamenjajo barvo pri pletenju,
- ✓ znajo poplesti krajno petljo,
- ✓ zaključijo zadnjo vrsto s popletanjem desnih zasukanih petelj,
- ✓ zašijejo žogico po daljšem robu in jo napolnijo z nepredeno volno,
- ✓ narišejo načrt za kapo in izberejo skladne barve,
- ✓ zmerijo si obseg glave,
- ✓ preračunajo število petelj za kapo,
- ✓ nasnujejo petlje,
- ✓ spletejo desne petlje v višini dveh/treh prstov,

- ✓ pletejo leve in desne petlje, menjaje eno vrsto levih, eno vrsto desnih,
- ✓ na štirih mestih popletajo desne zasukane petlje skupaj, dokler ne popletejo vseh,
- ✓ izdelajo okrogel cof iz ustreznih barv,
- ✓ kapo po krajših dveh robovih sešijejo skupaj in prišijejo cof.

4.2.2. Peti razred

Učenci:

- ✓ spoznajo lastnosti križnega vboda, šivanje na licu v diagonalni smeri, na zadnji strani pa naravnost in prepletanje niti,
- ✓ spoznajo material, ki je podlaga za vezenje,
- ✓ znajo zarobiti stramin, da ga zaščitijo pred paranjem,
- ✓ narišejo načrt končnega izdelka in izberejo skladne barve,
- ✓ znajo pravilno vesti križni vbod,
- ✓ znajo zamenjati barvo, da se vezenje ne more razparati,
- ✓ znajo prišiti stramin na zadnjo stran izvezenega,
- ✓ znajo podložiti vezenje z blagom, ga zapeti z bucikami, ročno prišiti podlago na izvezen stramin s treh strani,
- ✓ znajo napolniti blazinico z nepredeno naravno volno in ročno zašiti še četrto stranico izvezenega stramina,
- ✓ s čudežno vrvico znajo obrobiti blazinico in vrvico prišiti na robove blazinice; po istem postopku znajo izvesti večji kos stramina.

4.2.3. Šesti razred

Učenci:

- ✓ narišejo načrt nogavice,
- ✓ samostojno izberejo barve volne,
- ✓ nasnujejo petlje, pletejo dve levi in dve desni petlji (rebrast vzorec),
- ✓ pletejo s petimi pletilkami v rebrastem vzorcu,
- ✓ oblikujejo peto (gladko pletenje),
- ✓ pletejo stopalo v gladkem pletenju,
- ✓ izdelajo prstni del nogavice s snemanjem petelj,
- ✓ zaključijo nogavico s pošitjem niti,
- ✓ razmislijo o fazah dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

4.3. Tretje triletnje

4.3.1. Sedmi razred

Učenci:

- ✓ po lastni izbiri narišejo žival, ki jo bodo izdelali iz blaga,
- ✓ ekonomično izrabijo tkanino,
- ✓ položijo kroj na tkanino,
- ✓ spoznajo smer tkanine,
- ✓ se zavestno naučijo raznih vrst šivov (vbodov),
- ✓ z nepredeno naravno volno in žico žival oblikujejo in postavijo na noge,
- ✓ narejeno žival primerjajo z resnično živaljo,
- ✓ žival dokončajo (ušesa, griva, rep, brki, ...),
- ✓ razmislijo o fazah dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

4.3.2. Osmi razred

Učenci:

- ✓ narišejo načrt obuvala in izberejo barve,
- ✓ znajo izdelati filc iz nepredene volne in milnice,
- ✓ znajo kroj pomeriti,
- ✓ znajo položiti kroj na blago ne glede na smer tkanine in blago odrezati,
- ✓ znajo izdelati zgornjika in obrobe,
- ✓ znajo lično okrasiti zgornjika,
- ✓ znajo podložiti zgornjik z bombažno tkanino in ga ročno zašiti,
- ✓ znajo sferično oblikovati zgornjik,
- ✓ znajo izdelati podplat iz več slojev,
- ✓ znajo oblikovan in izdelan zgornjik združiti s podplatom,
- ✓ razlikujejo desno in levo obuvalo,
- ✓ znajo prišiti usnjen zunanji podplat na obuvalo,
- ✓ razmislijo o fazah dela ter jih samostojno zapišejo in ilustrirajo.

4.3.3. Deveti razred

Učenci:

- ✓ uskladijo delovanje rok in nog, šivanje ravnih in krivih linij,
- ✓ spoznajo slepo šivanje na papir, brez niti,
- ✓ spoznajo pridobivanje naravnih in umetnih vlaken,
- ✓ spoznajo proces tkanja,
- ✓ spoznajo namembnosti različnih tkanin,
- ✓ znajo vdeti zgornjo in spodnjo nit v šivalni stroj,

- ✓ znajo šivati ravne in krive šive,
- ✓ znajo ukrojiti vrečo za šiviljski pribor,
- ✓ znajo strojno šivati enostaven in dvojni šiv,
- ✓ znajo robiti blago,
- ✓ znajo polikati robove ter izdelati in zaključiti trakove,
- ✓ izberejo si blago po lastnem okusu,
- ✓ znajo ukrojiti notranjo in zunanjo prevleko za blazino,
- ✓ znajo napolniti notranjo blazino z nepredeno naravno volno,
- ✓ znajo zašiti napolnjeno blazino,
- ✓ znajo zlikati in oblikovati zašito prevleko za blazino,
- ✓ znajo ubesediti faze dela ter jih samostojno zapisati in ilustrirati.